

FARMLAND, RED RIVER VALLEY, aldrig dålig skörd Kom nära Winnipeg, spara frakt. Detta bolag kan sälja er ett hem på billiga villkor. Vill taga ert land i utbyte. Tio acres eller tusen, ingen sten eller buskage att utrensas. Skriv.

American Land & Loan Co., 35 C.P.R. Building, Winnipeg, Man.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN

The Swedish Canada News

ARG. (YEAR) 30.

LÖSNUMMER 10 CENTS.

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 27 APRIL, 1922.

LÖSNUMMER 10 CENTS.

Nr. 17

Politisk vecko-revy för Canadas folk

H. H. Wood framkommer med nytt förslag om en mellan-provinsuell vetenämnd. Ontario arbetarparti censurerar sina ombud. Överenskommelse om Manitobas naturliga resurser.

Tvångsvetenämnd förklaras ultra vires

Rekonstruerande av den canadiska vetenämnden med tvångsbefogenhet, såsom begär av Canadian Council of Agriculture samt advokat av de progressiva medlemmarna av underhuset, är ultra vires av parlamentet enligt uttalande av biträdande justitieminister E. L. Newcombe, som i sin mening understöddes av justitieminister Sir Lomer Gouin och generaladvokat D. McKenzie. De anse att ett dylikt förfarande skulle inkränkta på provinsernas rättigheter samt på individernas samt är därför emot bestämmelserna av British North America Act av 1867. Parlamentet har emellertid rätt att skapa en nämnd med frivillig maktbefogenhet.

"Vi måste taga tjuren vid hornen och göra något för oss själva," yttrade f. v. H. W. Wood, president för Canadian Council of Agriculture samt president för United Farmers of Alberta, med hänvisning på vetenämndens och regeringens överlydnad mot parlamentet. "Vi måste gå tillsammans, de tre prärieprovinserna," fortsatte han, "samt genast bestämma vad som kan göras för att försöka oss en mellan-provinsuell nämnd. Det är en tydlig demonstration av östern mot västern. Jag tror, att om västern någon gång hade något hopp om sympati och rättvis behandling från denna regering, så kan den lika väl genast hänvisa det och handla därefter. Vetenämnden skapades, då prärierna voro höga samt stego än högre. Nu på prärierna ned och höra på dem än mera. Och vid en tid som denna taga bestämda planer för att ha vetenämnden förklarad okonstitutionell. Det var klart tydligt från början att den auvarande regeringen ej önskade göra något uttalande för eller emot en vetenämnd. Kanhända västern kan övertyas om att de behandlas rättvis i detta fall. Men fast våra provinser äro unga, äro de ej helt bebodda av barn."

Från Saskatchewan kommer man med en annan lösning på frågan, i det att det exekutiva rådet av S. G. G. föreslår ett amendment till konstitutionen, då skapandet av en tvångsvetenämnd förklarats liggt utom det federala parlamentets jurisdiktion.

Den 21 ds pläderade Saskatchewan jordbruksminister Hamilton inför underhusets komité för jordbruk och koloniserings- och återförordning av Canadas vetenämnd. "Jag är auktoriserad av min premiärminister," förklarade han, "att göra det uttalande att Saskatchewan regeringen är beredd att på det mest behjäljande sätt samarbeta." Han framhöll att det fanns för en central marknadsföringskontroll, men enligt hans mening måste vilket system, som än antogs, till sin karaktär vara nationellt. Tillfrågad av federala jordbruksminister Motherwell, om provinserna voro villiga att samarbeta bland dem själva såsom i Australien, svarade mr Hamilton, att vilken som helst plan skulle

En plan i U.S. för farmarna

Senator Simmons är fader till en plan att hjälpa farmarna ur deras hårda ställning.

En farmarnas korporation

Det framgår då och då, att bland en stor del av kongressens medlemmar råder en känsla av att något måste göras för att avhjälpa de svårigheter, varunder farmarna på senare tiden arbetat. Åtskilliga planer ha i detta sammanhang föreslagits för att med regeringens hjälp sätta farmarna i stånd att erhålla panningplan på lättare villkor och på längre tid än vanliga bankaffärer se sig i stånd att meddela, skriver S. A. P.

Ett förslag i denna riktning gjordes nyligen i Forena Staternas senat av senator Simmons från North Carolina. I motionen föreslås upprättandet av en "National Agricultural Credits Corporation", som skulle övertaga de medel, som nu stå till krigsfinansieringens förtäring. Motionen är en följd av en trågen föreställning från farmare och andra om nödvändigheten av lättare tillgång till erhållande av lån än det nuvarande federala reservsystemet kan erbjuda. De framhålla, att deras omsättning i vanliga fall försigår endast en gång om året, och att de därför ej i likhet med vanliga affärsmän kunna dra tillräckligt nytta av allmänna banklån på en eller två, högst tre månader.

Huruvida den av senator Simmons föreslagna planen är praktiskt utförbar, kommer att bli föremål för undersökning. I ett meddelande från Washington heter det, att det s. k. "farmblocket" i kongressen kokar ner den och troligen kommer att föra för dess antagande redans under denna session. Den skall därför troligen leda till en grundlig behandling av frågan i dess helhet, och det är att hoppas att förhandlingarna få ett praktiskt resultat.

Den föreslagna nya organisationen skulle bli en korporation kontrollerad av regeringen med en styrelse, bestående av jordbruksministern och fyra andra av presidenten utnämnda personer, som godkänns av senaten. Alla de av presidenten utnämnda direktörerna måste "vara förtrodda" och jordbruk eller boskapskötsel samt måste dessutom hava minst fem års erfarenhet såsom direktörer i bankaffärer i jordbruksdistriktet". Att finna sådana personer med erfarenhet både i bankaffärer och jordbruk torde vara svårt, men måhända ej omöjligt. Det torde emellertid visa sig, att erfarenhet såsom bankmäns i ett jordbruksdistrikt är det väsentligaste villkoret.

Den nya korporationen skulle bildas på femtio år. De korporationer, som enligt förslaget kunna bli medlemmar av organisationen, äro:

- Vilken som helst nationalbank, statsbank, trustkorporation eller annan bankkorporation, organiserad under förbunds- eller statslag, som äger ett aktiekapital på \$25,000.
- Vilket som helst inkorporerat boskapskötsel- eller annat länkompani med ett kapital på \$100,000, vars huvudsakliga verksamhet är lantbruk.
- Vilken som helst federal jordbrukskorporation, organiserad och förordnad på sätt som förklaras i lagen.

Centralkorporationen skulle bemyndigas att meddela lån till medlemskorporationer under vissa begränsningar. Korporationen och dess medlemmar skulle meddela lånen på ett år och förnya dem till högst tre år från första lånedagen. Varor skulle av jordbrukskorporationerna mottagas såsom säkerhet från personer, som lida lantbruk och boskapskötsel.

Korporationens aktiekapital skulle bli \$500,000,000, "inbetalt och frånges genom inbringning av aktiva" i krigsfinansieringens och övertäckande och likvidation av dess aktier.

Den nya korporationen skulle hava myndighet att utställa obligationer till ett totalbelopp på icke tio gånger det inbetalt kapital. Vilka säkerheter dessa obligationer skulle vila på, meddelas icke.

Slovakerna planera enligt en gammal tradition att förära kung Alexander en skjuta vävd av rena guld och silvertråd, då han lagat giftermål med prinsessan Marie av Rumänien.

En affärman i Berlin, som led av lungot, hade en annan affärman till hjälp och denne telefonerade var dag irriterande frågor till honom. Detta stod han ej ut med i längden utan dog f. v. av nervöst slag. Hans plågan var en anlagd för mord per telefon.

Brantings regering mellan flera eldar

En ministerkris befaras i Sverige på grund av regeringens avsevärt att borttaga skyddstullar etc.

Sveriges socialistiska regering bereder sig att i riksdagen genomföra nedslags anslag till förtroendet och reduktion i skyddstullarna. Detta kan resultera i en ministerkris, säger korrespondenten Hal O'Flaherty i ett telegram från Stockholm den 12 april. Under den senaste månaden ha de konservativa, liberala och lantmannapartierna övrat anfallit statsminister Brantings ledning, men de äro ännu icke beredda för en avgörande kamp, emedan ingen är villig att påtaga sig ansvaret bilda ny regering.

Brantings anhängare ha utsett sig för skarp kritik, då de i Första kammaren genomtrufat ett förslag, som avser att borttaga skyddstullar på vete. Denna tullestax har varit gällande sedan 1919 och ändamålet med den var att utestänga amerikansk vete och bereda marknad för inhemsk spannmål.

Socialdemokraterna ha för avsett att återgå till det gamla systemet och återinföra den forna tullestaxen, 3 kr. 70 öre per 100 kilogram.

Både de konservativa och lantmannapartierna förklara, att regeringens proposition skulle betyda det svenska jordbrukets ruin, om den antogs, emedan i den nära framtiden över 50,000 industribetare skulle återvända till landet utan skydd mot utländsk konkurrens.

De konservativa tro även, att det skulle visa sig farligt enligt det socialdemokratiska förslaget reduceras Sveriges försvarskraft. Enligt icke officiella meddelanden ännar komittén för revision av försvaret sänka anslagen till armén och flottan och anså den större delen av det, som på så sätt sparas, till kustfortifikation.

I Sverigetidningar publicerades den 30 mars meddelandet, att beviljningskottet samma dag beslutat att avstyra samtliga motioner om skydd för spannmålsodlingen efter den 1 juni i år, då det nu tillämpade glidullesystemet upphör och efter vilken dag 1911 års tullestax 3.70 för omalen spannmål och 6.50 för malen spannmål automatiskt skola tråda i kraft. Reservationer äro att vänta från samtliga lantmannarepresentanter inom utskottet.

Ett kärleksdrama uti det mångbesjunga Florens

En nersködd dam, som anstiftar mord på sin f. d. älskare.

I Florens' bästa societät väcker ett blodigt drama, som utspelas för en månad sedan, ett oerhört upseende, enligt vad tyska tidningar berättar. En österrikisk officer vid namn Staff, som är bosatt i staden, blev vid nämnda tid på gatan överfallen av ett antal obekanta män, som misshandlade honom svårt och slutligen låto honom ligga med ett svårt dolkstyg i underlivet. Man trodde, att överfallet var en akt av hämnd för några mot Italien fiendliga yttranden, österrikaner skulle ha följt. När han nu efter en svår operation och lång sjukdom åter lämnat sjukhuset, har saken fått en annan och vida sensationellare väntning. Man påstår nu, att mordföretket var anstiftat av Staffs älskarinna, och makt till det berömda Bargelomuseets föreståndare Denicola. Signora Denicola, som är född fröken Petra Brand från Norge, har blivit häktad jämte sin kammarjungfru och fyra unga män. Det tros, att hon velat göra sig fri från sin älskare, som för övrigt bodde i hennes hem, och därför genom kammarjungfruns förmedling lejtt mordarna. För dessa hade man berättat rysliga historier om Staffs fiendlighet mot Italien. Sedan hade damen med sin vuxna dotter och älskaren begett sig till en restaurang, där hon gett de lejta ett tecken, och dessa hade sedan verkställt övertalning.

Vad Henry Ford förtjänar

För någon tid sedan omnämndes, att Henry Ford gett sina 50,000 arbetare vid Highland Park hela lördagen fri och att dagpenningarna skulle förbli oförändrad samt minst fem dollars. Härigenom inbesparades följaktligen Ford per vecka minst 5 gånger 50,000 dollars, eller \$250,000. Men samtidigt kunde han ge arbete åt 3,000 nya män med 5 dollars om dagen. Det gör 25 dollar per man och vecka, eller till och med 75,000 dollar. För arrangemanget skulle alltså Ford förlåra 175,000 per vecka. Han behöver emellertid flera maskiner etc., för den ökade styrkan — en stift för en gång.

Linodlingen uti gamla Svea rike

Intressant skildring utav linets och linberedningens historia i vårt gamla land.

Uttalande av en fackman

Om linodling och linberedning höll för en tid sedan svenska statens konsulent ett föredrag i Uta, Småland. Som vi i de två föregående numren publicerade en artikel om linodling, och som vi anse denna fråga av stort intresse för våra farmare, angiva vi härnäst i sammandrag några talars föredrag.

Först skildrades linets historia i vårt land, vilken kunde spåras ganska långt tillbaka. Linodlingens och linberedningens historia utveckling nåddes i mitten av 1700-talet och framåt mitten av 1800-talet. Sedan började den gå tillbaka. Småland och ett par av de norrländska landskapen ansågs stå främst på linodlingens område. Tack vare hemslöds- och linodlarföreningar jämte krigsårens verkningar, börjar linodlingen åter taga fart förorträddis för husbehov.

Första förutsättningen för en jämn och väcker linodling är rent fri med hög eller åtminstone underskött grobarhet på froet. God sandjord, svartmjöl och lättare lerjord är lämplig för linodling och helst efter gräsvald där jorden är mest ogräsfri samt rik på kräva. Konstgödnad kan givas med kalk, gärna i form av spåsaaka jämte något superfosfat, men ogräs nedugräs gödsla. Sådén bör ske så tidigt, att jorden bester fuktighet för jämn grodd av froet, men på samma gång är varm.

Fines ogras bland linet sedan det kommit upp, bör detta ju för desto hellre borttagas, vid råddad med hacka och vid bredssad med handrensning. Vid skörden bör linet ej vara för mager utan tagas då fröna i kanten börja bli brunaktiga. Skörden sker bäst genom upprekning med rötterna för hand, i utlandet med maskin vid större odlningar. Skulle det skäras av gjinge en del tagor förorträddis och rötningen genom luftens inträngande i den avtuggna stjälken öjnnes.

Tvorne sätt för rötningen finnes, dels utbredning på marken, helst gräsvald framför stubbåker, dels genom nedläggande i vatten. Skulle mycket fuktig vädret inträda vid linets rötning på marken och det ej kan upptagas torrt, då det är fullrott, bör det likväl upptagas och ställas mot gardegården eller stänger där rötningen upphör. Så kommer det viktigaste arbetet, linets beredning, som försigår för hand medelst brytning och skaktning. Vid torkningen till detta arbetet begås ofta det felet att linet överhetas, vilket nedslår tagornas vävning och en del avtrytes vid brytningsarbetet. Numera finnes kombinerad bryt- och skaktningsanläggning, vilka användas vid alla våra linberedningsanstalter, varav vi hava en i Gamleby och en i Söderåkra inom länet. Dessa emottaga inhallen helst rötad och bereder den till billigt pris.

En linets spinning ombesörjes. Linnegarnet bör god bäst om det får vara i naturligtstånd och ej blekas på kemisk väg vid spinneriet, utan blekning verkställs i hemmet, enar det är färdigt att kloralkalen med flera kemiska saker som användes vid fabriksbrytningen inverkar skadligt på garnets styrka. För spinningen och vävningen av linnegarnet rekommenderas helst detta arbete i hemmet som hemslöjd på lediga stunder. Redan som mycket unga bör flickorna läras att spinna. På samma gång de läras att utföra ett nyttigt arbete, ökar det på många sätt bemötandena icke minst därför att man själv har tillverkat sina linnevaror. Fabriksvarorna se vackra och glansiga ut som nya genom tillätsar av klister, men denna glans försvinner fort. De hemvävda linnevävaderna bli däremot vackrare och glansigare ju äldre de bli. En del prov på tagor och lin visades därav ett par linprov odlade i nordligaste norrländ. Samtidigt påpekades att linet anslags lagom rötat då halmen goddes mellan händerna och ägnades skilja sig lätt från den övriga delen av halmen och bildade en stark tråd.

På särskild fråga meddelades, att för linets beredning det även fanns mindre linberedningsmaskiner för hemberedning av linet. Emellertid rekommenderades linberedningsanläggning, vilka tillkommit i ändamål att sätta den linodlande allmänheten i tillfälle att på bekvämt och billigt sätt få sitt lin berett.

Ett meddelande f. v. säger att mennoniterna, som inköpte 2 miljoner acres i Mexiko, på grund av detta ödesåklimats stora betydelse återvände till Canada.

En titt ner uti Europas politiska gryta

En plan för Rysslands rekonstruktion framlagt utav de allierade. De franska "jingoes" lancera en attack emot kabinettet. Tyskland fruktar för ett franskt-belgiskt anfall.

Tyskland och Ryssland synas bli ense

De allierade och ryska delegaterna nådde den 15 ds vid konferensen i Genua fullständig överenskommelse om likvideringen av den gamla ryska skulden. Sovjetdelegaternas godkännande att erkänna som valida alla av Rysslands skulde ådragna före kriget. Detta är en seger för Lloyd George, som hoppas göra ett framgångsrikt avslutande av skuldtransaktionerna preliminärt till erkännandet av Ryssland. Vidare hoppas han få till stånd en överenskommelse varigenom Europas nationer skulle förbinda sig att avvålla sig från att attackera varandra för en tid av år.

I ett meddelande till London den 16 ds sägs, att emot de allierades krav på Ryssland, som steg till över två och en halv biljon pund sterling, så sätte M. Litvinoff ett kontrakt på fem biljoner, vadan de allierade skulle vara skyldiga Ryssland nära två och en halv biljon. Det anravs dock att de skulle vara släpphäfta, om de allierade voro resonabla.

Den 17 ds meddelades att Ryssland och Tyskland ingått ett fördrag, som garanterar Ryssland alla de allierades krav och vilka de allierade refusera. Det sägs att detta fördrag underhandlats i två månader. Fördraget upphäver Brest-Litovsk fördraget och återställer alla diplomatiska relationer mellan dessa två länder på en basis av likställighet samt har naturligtvis förorsakat förvåning och motvilja bland de allierade.

Den 18 ds meddelas att Lloyd George tydligen ännu lyckats i att hålla konferensen tillsammans, men hans dröm om skapandet av en europeisk anda och allmänt enhet samt allmänt samarbete upplitrats.

De allierade ha beslutat "straffa" Tyskland genom att vägra det vidare deltagande i förhandlingarna.

En förordande frost i U. S.

Alldeles oöväntat och oförberett hemsökte aprikosfarmarna i Santa Clara Valley natten till den 10 ds av en frost i sina odlingar, som genom sina oövediga resultat helt visat kommer att förmånska kassan hos många farmare, som annars väntat sig ett behövligt överskott. Då de flesta farmarna denna tid på året icke väntade någon frost, hade de ej vidtagit några säkerhetsåtgärder. Den "vita frosten" kom emellertid, och nu anses fjärdedelen av skörden ohjälpligen förlorad. Man tror sig dock kunna få femton vagnslaster i sammanlagt 195,000 galls omselbart från Richmond. Den evannämnda associationen har sänt ut ett flertal män för att definitivt beräkna den skada, som fruktleden lidit. Hittills ansåts summan till ca 1½ miljon dollars. Den årliga medelaprikoskölden i dalen beräknas till ca 4½ miljon dollars.

I ett anfall av vansinne dödades f. v. mrs. Arnold Holt nära Columbia, Ky. två av sina barn samt skadades sig själv så svårt, att hon tros avlida.

Augustana College o. Seminarium 100 år

På den 23 april 1860 samlades våra fäder i Chicago och under bön om Guds ledning fattade de den 27 april beslut om Augustana-synodens stiftande och vårt läroverkets upprättande. Skriver märket G. A. i Augustana. I anledning härav firas i alla våra församlingar grundläggarnas dag antingen på söndagen den 23 april eller på söndagen den 30 april, då i hela vår synod ett offer upptages som tillfaller seminariets kyrkohistoriska fond, härav prof. L. P. Eshborns namn. Låt oss ihågkomma detta minne och stärka vår kyrkohistoriska fond. Konsul Carl O. Dardell i Chicago och vice konsul G. Bernhard Anderson avlade den 30 mars ett besök vid Augustana College då konsuln med intresse besåg detta älskt svenska-amerikanska läroverk. Ett stort antal av Rock Island- och Moline-bor samlades omkring dessa hedersgäster vid en middag, som gavs på aftonen av den 30 mars i läroverkets gamla gymnasialsal. Herr Harland, föreståndare för State Historical Museum i Des Moines, Iowa, var också närvarande. Följande morgon bestövade de två konsulerna morgonbön i kapellet, då Wennerberg-kören sjöng och ett särskilt ord av välkommen riktades till de besökande. Både konsul G. Dardell och vice konsul Anderson besvarade hälsningen, och sade konsuln att

BURDICK'S HEMGJORDA MARMELOAD
Är synnerligen läcker samt har en rik smakensmak.
Den canadiska burdick's marmeladens ägare är BURDICK'S hemgjorda MARMELOAD. Den innehåller 1,000,000 kanadensiska dollar och har varit utsedd till världens bästa marmelad sedan 1911. Utvald av världens bästa smaker.
Förskick en kraka av ditt namn. PEDRO PEANUT BUTTER!

och vilken som helst plan skulle

(Forts. å sid. 4.)

(Forts. å sid. 4.)

(Forts. å sid. 4.)

(Forts. å sid. 4.)

(Forts. å sid. 4.)